

จารึกสุโขทัย

นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

และ

ผู้บัญชาการทหารบก

พิมพ์แจกในงานทอดกฐินพระราชทาน

ณ วัดชนะสงคราม

วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๘

จำนวน ๑๐๐๐ ฉบับ

โรงพิมพ์กรมแผนที่

จารึกสุโขทัย

นายพันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

และ

ผู้บัญชาการทหารบก

พิมพ์แจกในงานทอดกฐินพระราชทาน

ณ วัดชนะสงคราม

วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๘

จำนวน ๑๐๐๐ ฉบับ

โรงพิมพ์กรมแผนที่

จารึกสุโขทัย

เข้าใจว่าเป็นของพระเจ้าเลอไทย ราชโอรสของพ่อขุนรามคำแหง

รัชกาลที่ ๔ ในราชวงศ์พระร่วง

ว่าด้วยกฎหมายลักษณะโจร

ม.ศ. ๑๒๖๖ (พ.ศ. ๑๘๘๗)

ได้มาจากเมืองสุโขทัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓

คำนำ

เจ้าคุณนายกรัชมุนตรีและผู้บัญชาการทหารบก ขอให้ข้าพเจ้าหาเรื่องเก่า ๆ ลักเรื่องหนึ่ง เพื่อพิมพ์ในงานกุศลพระราชทานกองทัพบก ข้าพเจ้าได้พบจารึกภาษาไทยสมัยสุโขทัยฉบับหนึ่ง ซึ่งเข้าใจว่าเป็นของพระเจ้าเลอไทย ราชโอรสของพ่อขุนรามคำแหง ว่าด้วยกฎหมายลักษณะโจร พ.ศ. ๑๘๘๗ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นควรให้พิมพ์ในงานนี้

จารึกเรื่องนี้ นายฉ่ำ ทองคำวรรณ เปรียญ ข้าราชการในกรมศิลปากร ได้อ่านและถอดมาให้ข้าพเจ้าไว้นานแล้ว ฟุ่ตโน้ตข้างล่างก็เป็นของนายฉ่ำ ทองคำวรรณเอง ข้าพเจ้าคิดว่าจะทำคำวิจารณ์เหมือนอย่างที่ทำมาแล้วในจารึกพ่อขุนรามคำแหง แต่ก็ไม่มีเวลาจะทำได้จนบัดนี้ แต่เท่าที่อ่านดูเห็นว่า ถ้อยคำเข้าใจง่ายกว่าจารึกพ่อขุนรามคำแหง และนักศึกษาก็โดยทั่วไปอาจอ่านเข้าใจได้ จึงเห็นควรพิมพ์เสียครั้งหนึ่งก่อน เพราะหนังสือเรื่องนี้ย่อมมีประโยชน์แก่นักศึกษา ไม่เฉพาะแต่อักษรศาสตร์หรือโบราณคดี ยังเป็นประโยชน์แก่นักศึกษานิติศาสตร์ให้ทราบด้วยตามกฎหมายของเราเมื่อ ๕๕๐ ปีมาแล้วด้วย

ไพฑูริย์ไพฑูริย์

กรมศิลปากร

๑๑ ตุลาคม ๒๔๗๘

ด้านหน้า

ตั้งแต่บันทึกที่ ๑ ถึงบันทึกที่ ๑๓ ชำรุดมาก แต่ในบันทึกที่ ๒
มีคักราชปรากฏอยู่ คือ ม.ศ. ๑๒๖๖ (พ.ศ. ๑๘๘๗) ตรงกับสมัย
ของพระเจ้าเอกไทยราชโอรสของพ่อขุนรามคำแหง

รัชกาลที่ ๔ ในราชวงศ์พระร่วง

- ๑๔ ^(๑)หน้าหนา จันทนาไทรราชพระราชบรรณบดี
๑๕ ไหล่ลูกขุนมุนอวานบริพัตรไพร่ผ้าทั้งหลายถวน
เมืองเล็กเม
๑๖ องใหญ่.....ราชคิม่าทั้งหลายนี้ไล่กลางเมืองสุโขทัยอัน
เปนประธานกิ่งโนเม
๑๗ อง..... ^(๒) ^(๓) ^(๔) ^(๕)
ทเนปร ชลยง กำแพงเพชร ทุงข้าง ปากย
ถองแคว

-
๑. อ่านว่า บรรณบดี = บัญญัติ. ๒. ภาษาเขมรโบราณ แปลว่า เป็นต้น หรือ เป็น
ต้นว่า และเป็นภาษาไทยเหนือ อ่านว่า ทอเนปร แปลว่า ถ้าเป็น, เท่านั้น.
๓. อ่านว่า ชลียง. ๔. อ่านว่า ทุงข้าง. ๕. อ่านว่า ปากยม.

๑๘เมืองนั้น ผ่าน หนี ไปสู่ อยาว เรือนคนแมนซ์^(๑)
 ผู้นั้น กลาย.....

๑๙ไตไวเข้าท่านพ่อสองวัน คั้นรวาเข้าท่านไป

(๒)
 ลุกวันนั้นจวนค่ำ แลบหันสังขึ้นเข้าท่านกลา

๒๐ ยบเร่งเขาไปเวนแก.....วาเข้าทำบตี ท่านจกกรู
 ไปหาให้แก่เจ้าข้า พระราชบรรณบตี

๒๑ หนึ่งใส่แมนผู้ใด.....ใหญ่สูงแลบสังขึ้นเข้าท่าน แลไว

(๓)
 เข้าท่านพันยางญาท่าน

๒๒เลยวาท่านจัก.....ควยในขนาดในราช
 คาสตร์ธรรมศาสตร์แลแล

(๔)
 ๒๓ ลทานจักทอคลื่นใหม่ ดุงตั้งคโมย อันลักคน ท่านแลไป ทัพเอา ออก
 จากเมืองนั้นแล แล

๒๔หนีไปไว้ในกลางเมือง ๐ มาตรฐานิ่งโตค
 ลุกขุนมนนาย

๒๕แลผู้ใดอันอยู่พายบานนอก.....เมืองเล็ก ตนยัง
 ไกลจาก.....

๑. แปลว่า ถ้า ๒. อ่านว่า แลและบหันสังคั้น.

๓. ภรรยาชาษาท่าน. ๔. ไป

- ๒๖ แควนเมืองใหญ่ทั้งหลายทำเนปรชลยง
- ๒๗ แกดินถานขานนาอันอาไสรยประ.....
- ๒๘ ชววณนคติ แลครังวณนคติ ผิมี่ข้าอัน
 ชนปักทาน.....
- ๒๙ ข้าชีบา พระอุปัชฌาจารย์ยกดีอันหนี ฟ่านไป
 ลุขานลุชของตนไปลุดูยอยาวเว
- ๓๐ อนุ..... กดีคนเอาข้าทานหนีไปลุดุงขึ้นให้ไต่ไวข้าทาน^(๑)
- ๓๑ ทานนั้นพิศ..... แก พระเจ้าแผ่นดินแกเจ้า^(๒)
 บ้านเจ้าเมือง..... จริงแมนเจ้าไทยญิงไล่ให้ไป^(๓)
- ๓๒ เมือง..... จักบงงคยบให้เจ้าชานัน.....
 ไทยอนนกลววพระ
- ๓๓ คน ทานแล เขามามีให้ ฟัน อาชญา ทานนั้น ขนาด
 ราชศาสตร์ธรรมศาสตร์ทาน..... แต่งให้ไต่
- ๓๔ แกมนนแลแกผู้เอาข้าทานมานันลี้แล ในดั่งนี้ผิมี่ใดหากลเบวต์แล^(๔)
 ไ่ว้ข้าทานฟันคามวันคน

๑. กั้น. ๒. ผิด. ๓. ไม่อยู่ไซร์. ๔. ภาษาเขมร แปลว่า "เสือกไส หรือ บิดบัง"

- ๓๕ ผู้.....นั้นใส่ทานจักให้ใหม่แลวันแลหมื่นพนนไปจนถึงห้าวัน ^(๑) ผู้เป็น
ห้าหมื่นห้าพันน
- ๓๖วนนไปเช่นพนขนาดดีผู้เป็นแปดวันในตั้งอนนแลญ้งไว้
ห้าทานพนในแปดวัน
- ๓๗ ลินใหม่ห้าหมื่นห้าพัน แมนชีพนวันนึ่งกดี ทานจกทอดลินใหม่
แกมัน
- ๓๘ ผู้นั้นโดยขนาดตั้งลกกคินทาน แลไปบ้านกเอาไปจากวงนนั้นแล
เห็นแผนกคณมันอันลเมอส์
- ๓๙ทานจกใหม่คณคทานโดยคักดี ตั้งขนาด
ธรรมศาสตร์ราชศาสตร์ไล่ดแล ๐ มา
๔๐ ตราหนึ่งไล่ด ในบ้านผู้จักกล่าวนี้แล แลมีคโมยลกกผู้คณทานไป
จอกคณกดี ไปกลายบ้านของคณกดี
- ๔๑ คโมยอนนลกกววควายช่างม้าลชช.....อนนโค ไปจอกไป
กลายคณกดีให้นายเจ้าบ้านเจ้า
- ๔๒ เรือน.....พิจารณา คันรูกาคโมยจริง เอาจุงได้แล
เอาคโมยนั้นอีกของ.....
- ๔๓เจ้าไทวาข้าจริงจริง ขนาดอนนเจ้าของ
บมิได้ให้ คงไปตามทาสกกอนน ตั้ง.....
- ๔๔ _____ ชำรุด _____
- ๔๕ _____ ชำรุด _____

ด้านหลัง

(๑)

- ๑ นิ่งให้ได้แกมนน ผู้ชอยนั้น ผู้ชอย คโมย จกไป แลได้ ดวย คโมย
ผู้้น
- ๒ ไลท่าน บ่มี ได้ให้แก่ผู้มนนชอย คโมยคนนั้น ชวามนนเหน คน ชื่น
หลากคังชื่น
- ๓ แลมนนเอาพิจารณาโดย พระปรชญบติท่านจึง พ้เจ้าของ บ่าน นิดวย
บ้านนี้คังชื่นควย

(๒)

- ๔ กัดิตนงเพิงได้บ่เนจแลฤา อันนี้ ไป อูเบกษาแลอูตวงเจ้าของไปเถิง
แลจ้งจักเอามัน
- ๕ มา ท่านแดง ให้เซนต์ง เพื่อนนั้น ขนาดนึ่ง ไลท่าน แดงโดย อันวา
ภาคอูเบกษาอูแ
- ๖ ลไปเองกอนนั้น แลแมนญ้งมีสัญญาควยคโมยไลท่านญ้งบ้งคั้มเมื่อ
หน้า ๐ มาตรฐานึงไล
- ๗ ค คโมยตน กั จั๊บ กู้ได้เข้า ของ ท่เน ปรชำ คน วัวมี ปี่ ผั้น อัน ไค ตน
ก็ได้คังอันแลกลายไปไว้

- ๘ เมืองฝูงนั้นพี่น้องจญาติานไ่ว้ววันผัดังอันของฝูงนั้นท่านก็มีให้
ได้สักอันเลยบรู
- ๙ ^(๑) ๙ ท่านจักให้โหดดังขนาดผู้ลักแลขนาดอำลักอันมีในพระราชศาสตร์
ดังฤาไลท่านจัก [เอา
- ๑๐ โหด] โดยนั้นแล ๐ มาตราหนึ่งโหดในบ้านของคนกลาวนี้แต่แต่มี
โจรลักวัวม้าขึ้นท่าน
- ๑๑ ไปกลายตนก็ดีไป จอดเรือน กัดคัล้อย ผู้นั้นอุเบกษา แลข่มมีเอาแล
ละให้ปลอยไปอน—
- ๑๒ นหนึ่งโหดพิจารณา กั้วว่า คโมยแลพ่อ คโมย นนน พี่น้อง คน กลาย
แล้งละให้ปลอยไป
- ๑๓ อนนหนึ่งโหดเห็นคโมยนนนเป็นข้าผู้ใหญ่กลายกลวแกคักดีผู้ใหญ่
แลปลอยไป—
- ๑๔ ป ๐ อนนหนึ่งโหดเอาคโมยนนนแต่แต่กลายคโมยนนนจ้างผู้อันตน
กลายเห็นแก
- ๑๕ สินจ้างคโมยนนนแลปลอยไป ๐ อนนหนึ่งโหด พ่อเจ้า ของเจ้าข้า
ไลคโมยไปเตียงบ้านตน
- ๑๖ ^(๒) ผู้กลายเจ้าของร้องให้ชอย กั้วพ่อเจ้า บ้านเจ้า เรือน นนน กั้วยังบ้าน
แลกลายบมีฝูงชอย

- ๑๗ แลละค้โมยนนนปลอยไปก่ดีทังบ่ว่าประการนึ่งอนนกลาววาอุเบกษา
แลข่เอาผู้นนนแล้แล้
- ๑๘ วาพ่อพี่น้องตนแล้ละอนนกลาววาข้าผู้ใหญ่แล้ละอนนกลาววากิน
สินจ้างค้โมยแล้
- ๑๙ ละอนนกลาววาคล้อยบ่กุ่มแล้ละ [อคติ] ทังนี้แลมีเมื่อใดในบ้าน
ในนายใดเรือนใด
- ๒๐ ในฝูงดั่งนี้ท่านจักให้ โทส [ดุจลักชะญา] แลคนท่านของท่านชี่
จาก่ดีอันค้โมยอันเอาแล้
- ๒๑ แลท่านจักให้ใช้จูงสินหนีสิน [ดังท่าน] จักไหมค้โมยนั้นท่านจัก
ทอดให้ใช้สินจ้าง
- ๒๒ แลจักไหมคนคุ่มนนโดย [คักติญศ] แลเพื่อจา จักให้ดั่งอัน
แมนท่านหนีไปสู่คนก่ดี
- ๒๓ ฝูงอันค้โมยลักไป แลตนจสง [ไปให้โดย] ปรสงสินชี่จาก่ดี
แลตนพาไปถวายไปเวนแก่เจ้าไท
- ๒๔ ท่านจักให้พัน อาชญาท่าน ดังอนน ขนาด ราช คาสตร ธรรมคาสตร
อนนท่านแดงได้ค่าสิน
- ๒๕ จ้างตน ก่ได้ได้ค่า ตนคูก่ได้ค่าได้ ของ ฝูงนั้นก่ได้สิ่งรุ้ว่าเจ้าใหญ่
จักบ่เนจดังท่านแดงให้

- ๒๖ ไว้ตั้งอันแลแปนตั้งธา [ภาคอัน] อุเบกษาเหนแกคโมยกวาฮาชญา
 บรณฺยบติเจ้าไทตั้งอันผิ
- ๒๗ ใ้ร่ายท่านผู้ทุกโทลมิให้จำเรอญแกมันเพื่อนมัน ๐ มาตรา นึ่งโลด
 อนึ่งผู้วาชีนัลักของใน
- ๒๘ บ่านท่านกัถลักข้าอันนท่านผู้ใดผู้หนึ่ง ชวนคนไปลักท่านกัถไปลกก
 ดวยกนนแลวกัถ
- ๒๙ แลรู้ว่าผู้เนิงลกกลยมสิ่งสินท่านอนนนานพ่นในปรมาณลึบข้ออันลัก
 ในหนึ้นดนี้กัถใน
- ๓๐ ลกกฝุงนีอันหาผู้รู้ผู้เหนขมิได้ลัก อันตั้ง อันกัถใส่คน ผู้นันใส่ใจแล
 เอาโจรกลายมันออก
- ๓๑ ไมทูลแกเจ้าไท มาบอก แกปรภาคหบติท่านใหม่ ชิดัง [มันคน]
 ลักรังตนมันโดยคุในมันอน—
- ๓๒ นึ่งผู้นันเอาหนึ่สินใหม่ฝุง นันท่าน จักแดง ให้ได้แกมัน โดยขนาด
 ราชคาสตรธรรมคาสต—
- ๓๓ รโลด [ลึง] ท่านจัก ^(๑) ย มันผู้นัน [มาถึ] ลุก [ชะญา] ท่านแล
 ๐ มาตรา นึ่งโลด ผิมีคนจกไปราวพิรามชิง
- ๓๔ เอาเข้าเอาของท่านแมนซ์ ลุกลลุก [หลาน] ท่านคนใด กัถอันเจ้า
 ของบ่มีให้แลอันนึ่งไม

- ๓๕ มีคนทั้งหลายชอยกัชอยเอาจุงใต้ แมนผู้ไลผู้นั้นมันถึหอกดาบ
 ทรายเครื่องเหล็กไ—
- ๓๖ หญโตให้เอามันจุงใต้แลให้ไปถวายแก่ท่าน ท่านขาดใหม่ให้เป็น
 รั้งวันผู้ [ได้มนนแมนมม —
- ๓๗ น] เพิงกทำที่นั้นวันใด ให้เป็น ขนาด แก่ ทั้งหลาย ท่านจัก
 กทำ ๐ ผู้โตอนน [อุเบกซาบ่เอา]
- ๓๘ คน ผู้ร้ายนนนให้ ปลอยบ่ชอย ไลชอยกัผู้ร้ายนนดงงอนนใดท่าน
 จักใหม่มันโตยขนาด
- ๓๙ แลหนีอันเตลันอันเลียบในผู้ร้ายอันซึ่งเอานันเทาใดได้ ท่านจักให้
 ไซ้จุงดินแลญาอุเบก
- ๔๐ ชา ๐ มาตรฐานิ่งใดค มีผู้โตจักมีการอันกทำ [แลการชันใดอัน
 นิ่ง] กคี่แลจข่าวัวร์ข่าควายโม
- ๔๑ ให้เอาวัวร์ควายนั้นอนนจักข่ามัน ซี้ให้กันเทนทั้งหลาอแมนมม
 นายไล.....
- ๔๒ ไพรไลให้มุน นายรู้เพือนตนแลเพือนชองคน
 ไร่ใจผู้กทำ.....
- ๔๓ นิ่งลุกินบั้งอันท่านบ่มีท่ามลู่ทั้งเทนพระปรณยบคี่เพือ [โบายผู้] ทำ
 ปลดยนปลอม

- ๔๔ ผู้ร้าย มัน ชกถัก ท่านกิน ปลอดภัยทั้งท่าน..... คันรุ
ทั้งหลายเพื่อนัน [พระประยูรบริรักษ์]
- ๔๕ นี้แลผู้ใดหากลเบเวสแลหา [กุกุ๋รายไพร] ทั้งหลายไล่แมน
ซของมัน.....
- ๔๖ มาคว่ำมาชกท่านกินแล..... ทั้งหลายนี้แลผู้ใดไล่ใจ.....
- ๔๗ เจ้าใหญ่ได้แก่ ฟุง อัน.....
.....
- ๔๘ ไปทูลแก่ท่าน..... คนผู้มัน
..... ใจซี้แก่เจ้าไท
- ๔๙ เจ้าไทควยซี้ไล่ท่านรั้งวันแก่ผู้มันจึงให้ใช้แล
หนี่ง.....
- ๕๐ โดดคน ผู้ตั้งนี้ คือพระราชกษัตริ จักชอยยอม
บ้านหอมเมืองแก่.....
- ๕๑ ในฟุงตั้งนี้ไล่อันท่านเจ้าไท มักให้ผิดแลไหม
แก่.....
- ๕๒ กรรม ทั้ง หลาย.....
.....
- ๕๓ แมนซี้ คนผู้
อันนี้.....
- ๕๔ ลักเขามิได้.....

อ่านออกสำเนียง

คำหน้า

.....หน้าหนา จึงท่านให้ตราพระราชบัญญัติ.....
 ให้ลูกขุนมุนวานบริวารไพร่ฟ้าทั้งหลาย ถ้วนเมืองเล็กเมืองใหญ่.....
 ราชสีมาทั้งหลายนี้ไซ้ร้ กลางเมืองสุโขทัยอันเป็นประธานกิ่งในเมือง
 ท่นแปร (ทอเนปรี) ซเลียง กำแพงเพชร ทุ่งย้าง ปากยม ลองแคว
 นครเมืองนั้นผ่านหนีไปสู่เหย้าเรือนตน แม้นชื่อผู้นั้น
 กลายได้ไว้ข้าท่านพันสองวัน ครั้นรู้ว่าข้าท่านไปสู่ตน
 วันนั้นจวนค่ำ และขต้นสังคินข้าท่าน กลาย ขเร่งเอาไปเวนแก่.....
 ว่าข้าทำบดี ท่านจักรู้ไปหาให้แก่เจ้าข้า พระราชบัญญัติอนึ่งไซ้
 แม้นผู้ใด.....ใหญ่สูง และขสังคินข้าท่าน และไว้ข้าท่าน
 ภรรยาชายาท่าน.....เลยว่าท่านจัก.....ด้วยในขนาดในราชศาสตร์
 ธรรมศาสตร์แล และท่านจักทอดลินใหม่ตุงตั้งชะโมยอันลักคนท่าน
 และไปทันเอาออกจากเมืองนั้นแล และ.....หนีไปไว้ใน
 กลางเมือง ฯ

๑ มาตราหนึ่งไล่ด ลูกขุนมุนนาย.....และผู้ใดอันอยู่
 ภายนอก.....เมืองเล็ก ตนยังไกลจาก.....

๑ มาตราหนึ่งโสด ในบ้านผู้จักกล่าวนี้แล และมีชะโมยลัก
 ผู้คนท่านไปจอดคนกิติ ไปกลายบ้านของคนกิติ ชะโมยอันลักว่า
 ควายข้างม้าสัตว์.....อันใด ไปจอดไปกลายคนกิติ
 ให้นายเจ้าบ้านเจ้าเรือน.....พิจารณา ครั้นรู้ว่า
 ชะโมยจริง เอาจูงได้ และเอาชะโมยนั้นอีกของ.....
 เจ้าไทว่าข้าจริงจริง ขนาดอันเจ้าของบมิได้ให้คงไปตามทาสักอัน
 ด้ง.....

อ่านออกสำเนียง

ด้านหลัง

อนึ่งให้ได้แก่มันผู้ช่วยนั้น ผู้ช่วยชะโมยจักไปและได้ด้วย
ชะโมยผู้นั้นไซร้ ท่านบมิได้ให้แก่ผู้มันช่วยชะโมยคนนั้นชื่อว่ามันเห็น
คนชื่อนั้นหลากตั้งชื่อนั้น และมันเอาพิจารณาโดยพระปรัชญบัตี ท่าน
จึงพ่อเจ้าของบ้านนี้ด้วย บ้านนี้ตั้งชื่อนั้นด้วยกิติ ดนจะเพ็งได้ข้าหนึ่ง
แลฤา อันนี้ไปอุเบกษาและอยู่ตวง เจ้าของไปเถิงแลจึงจักเอามันมา
ท่านแต่งให้เช่นตั้งเพื่อนนั้น ขนาดหนึ่งไซร้ท่านแต่งโดยอันว่าภาค
อุเบกษาอยู่และไปเองก่อนนั้น และแม้น ยังมี สัญญา ด้วย ชะโมย ไซร้
ท่านจักบังคับเมื่อหน้า ฯ

๐ มาตราหนึ่งโลศ ชะโมยตนก็จับกุมได้ เข้าของ ทนเปร
(ทอเนปรี) ข้าคนรวหม้อปอพันอันใด ตนก็ได้ตั้งอันและกลายไปไว้เมือง
ฝูงนั้นพี่น้องชายาท่านไว้วิมวันผัดังอันของฝูงนั้นท่านก็มีให้ได้ลักอันเลย
บุราณท่านจักให้โทษตั้งขนาดผู้ลักและขนาดอำลัก อันมีในพระราช
ศาสตร์ตั้งฤาไซร้ท่านจักเอาโทษโดยนั้นแล ฯ

๑ มาตราหนึ่งโสด ในบ้านของคนกล่าวนี้แล และมีโจรลักวัว หม้อปอพันท่านไปกลายตนก็ดี ไปจอดเรือนักค้อยผู้นั้นอุเบกษา และบมิเอาและละให้ปล่อยไป ฯ

อนึ่งโสด พิจารณาเห็นว่าชะโมยและพ่อชะโมยนั้นพี่น้องตนกลายแล้ง ละให้ปล่อยไป ฯ

อนึ่งโสด เห็นชะโมยนั้นเป็นข้าผู้ใหญ่กลาย กลัวแก่ศักดิ์ผู้ใหญ่และ ปล่อยไป ฯ

อนึ่งโสด เอาชะโมยนั้นแล และกลายชะโมยนั้น จ้างผู้อื่นตนกลาย เห็นแก่สินจ้างชะโมยนั้นและปล่อยไป ฯ

อนึ่งโสด พ่อเจ้าของเจ้าข้าไล่ชะโมยไปเถิงบ้านตนผู้กลาย เจ้าของ ร้องให้ช่วยกุม พ่อเจ้าบ้านเจ้าเรือนนั้นก็ญ้งบ้านและกลาย บมิฝูงช่วย และละชะโมยนั้นปล่อยไปก็ดี ทั้งว่าประการหนึ่ง อันกล่าวว่าจะอุเบกษา และบเขาผู้นั้นแล และว่า พ่อพี่น้องตนและละ อันกล่าวว่าจะข้าผู้ใหญ่ และละ อันกล่าวว่าจะสินจ้างชะโมยและละ อันกล่าวว่าจะค้อยบกุมและละ ออกคตทั้งนี้แลมีเมื่อใดในบ้านในนายใดเรือนใด ในฝูงตั้งนี้ท่านจักให้ โทษดุจลักขายาและคนท่านของท่านชื่อฤกก็ดี อันชะโมยอันเอาแล และท่านจักให้ใช้จูงสินหนี้สิน ดังท่านจักไหมชะโมยนั้น ท่านจักทอด ให้ใช้สินจ้าง และจักไหมคนข่มันโดยศักดิ์ยศ และเพื่อฤกจักให้ตั้งอัน แม้นท่านหนีไปสู่ตนก็ดี ฝูงอันชะโมยลักไป และตนจะส่งไปให้โดย

ประสงค์สินช้อฎากดี และตบพาไปถวายไปเวนแก่เจ้าไท ท่านจักให้
 พันอาชญาท่านตั้งอัน ขนาดราชศาสตร์ธรรมศาสตร์อันท่านแต่ง ได้ค่า
 สินจ้างทนต์ก็ได้ ได้ค่าตบชู้ก็ได้ ค่าไต่ของฝูงนั้นก็ได้ ซึ่งรู้ว่าเจ้าใหญ่
 จักบำเหน็จ ตั้งท่านแต่งให้ไว้ตั้งอัน และเป็นตั้งฎา ภาคอันอุเบกษา
 เห็นแก่ชะโมย กว่าอาชญาบริษัต์เจ้าไทตั้งอัน ฌให้ร้ายท่านผู้ทุกข์
 โทษมิให้จำเวญแก่มันเพื่อนมัน ฯ

๑ มาตราหนึ่งไล่ต อนึ่งผู้ว่าชอนลักของในบ้านท่านก็ดี ลัก
 ข้ำอันท่านผู้ใดผู้หนึ่งชวนตนไปลักท่านก็ดี ไปลักด้วยกันแล้วก็ดี และ
 รู้ว่าผู้หนึ่งลักเลียมซึ่งสินท่าน อันนานพันในประมาณสิบปี อันลักใน
 หนึ่งคนก็ดี ในลักฝูงนี้อันหาผู้รู้ผู้เห็นบมิได้ลักอันตั้งอันก็ดีไซร์ คนผู้
 นั้นโลใจและเอาใจรกลายมันออก ไม่ทูลแก่เจ้าไท มาบอกแก่บรรดา
 ครอบพิ ท่านใหม่ซัดงมันคนลัก รังคนมันโดยชู้ในมัน อนึ่งผู้นั้นเอา
 หนีสินใหม่ฝูงนั้น ท่านจักแต่งให้ได้แก่มันโดยขนาดราชศาสตร์ธรรม
 ศาสตร์ไล่ต ซึ่งท่านจักยอมมันผู้นั้นมาถ้อลูกชಾಯาท่านแล ฯ

๑ มาตราหนึ่งไล่ต ฌมีคนจักไปราวพิราม ซึ่งเอาเข้าเอาของ
 ท่าน แม้นช้อลูกช้อลูกหลานท่านคนใดก็ดี อันเจ้าของบมิให้ และ
 ชนึ่งไม่มีคนทั้งหลายช่วยกุมช่วยเอาจุงได้ แม้นผู้ไล่ผู้นั้นมันถ้อออก
 ดาบตราบเครื่องเหล็กใหญ่โตให้เอามันจุงได้ และให้ไปถวายแก่ท่าน
 ท่านขาดใหม่ให้เป็นรางวัลผู้ได้มัน แม้นมันเพ็งกระทำที่นี้วันใด ให้

เป็นขนาดแก่ทั้งหลายท่านจักกระทำ ๆ ผู้ใดอันอุเบกษาเอาคนผู้ร้ายนั้น
ให้ปล่อยช่วยไฉ่ช่วยกุมผู้ร้ายนั้น คึงอันไฉไร ท่านจักไหม้มันโดย
ขนาดและหน้ันแต่ลิน อันเลียบในผู้ร้ายอันชิงเอานั้นเท่าใดไฉไร ท่าน
จักให้ใช้จูงสัน และอย่าอุเบกษา ๆ

๑ มาตราหนึ่งใดค มิผู้ใดจักมีการอันกระทำ และการอันใด
อันหนึ่งก็ดี และจักฆ่าว่าวฆ่าควาย ไม่ให้เอาว่าวควายนันอันจักฆ่ามัน
ชี้ให้กันเห็นทั้งหลาย แม้นมุนนายไฉไร.....ไพรไฉไร ให้
มุนนายรู้ เพื่อนคนและเพื่อนของคนรู้ใจผู้กระทำ อนึ่ง
ผู้กั้นบังอันท่านขมิห้ามสุ ทั้งเห็นพระปรัญญัติเพื่อโดยผู้ทำเปลี่ยนแปลง
ผู้ร้ายมันฉกฉกท่านกั้น ปล่อยมทั้งท่าน.....ครันรู้
ทั้งหลายเพื่อนัน พระปรัญญัติอันนี้และ ผู้ใดหากลเขวส และหากุม
ฆ่ากุมร้ายไพร่ทั้งหลายไฉไร แม้นชื่อของมัน
มาคว้ามามากท่านกั้นแล ทั้งหลายนี้แล ผู้ใดใส่ใจ.....
..... เจ้าใหญ่ได้แก่ฝูง อัน

.....
..... ไปพูด แก่ท่าน คนผู้มัน

.....
..... ใจชื่อแก่เจ้าไท

.....เจ้าไทด้วยชื่อไซร์ ท่านรางวัลแก่ผู้นั้น จึง
ให้ไซร์และหนี่น

.....โลด คนผู้ตั้งนี้ คือว่าพระราชกฤษณ์จกช่วย
ห้อมบ้านห้อมเมืองแก่

.....ในฝูงตั้งนี้ไซร์ อันท่านเจ้าไทมักให้ผิด
และไหมแก่

.....กรรม ทั้ง หลาย

.....แม่น ชื่อ คนผู้

อนึ่ง

.....ลักเอามิได้

พ. อ. พระธรรมวิภาคกิจ เป็นผู้พิมพ์โฆษณา
พิมพ์ที่โรงพิมพ์กรมแผนที่
ตำบลเชิงสะพานช้างโรงสี

๑ / ๘ / ๓๘

